

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

45

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-64-8

BRNO 2004

3001-

9395458

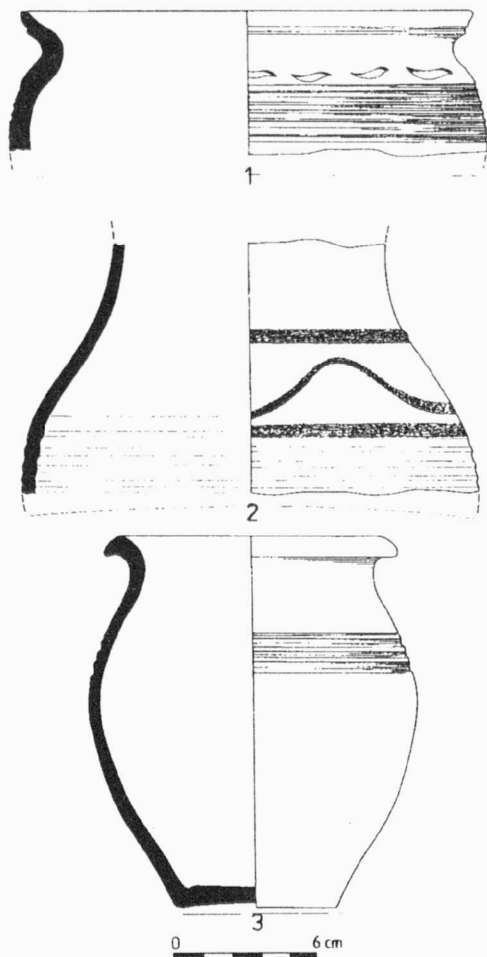
PŘEHLED VÝZKUMŮ 45

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
- Odpovědný redaktor: doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc.,
PhDr. Rudolf Procházka, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del
Maschio
- Na titulním listě: Jeskyně Švédův stůl. Foto Jiří A. Svoboda
- Tisk: Bekros
- Náklad: 400 ks

© 2004 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Obr. 8. Dřevnovice. Výběr keramiky z objektu 500 (2-3, 14. století) a 502 (1, mladohradštní období). Dřevnovice. Keramikauswahl aus dem Objekt Nr. 500 (2-3, 14. Jahrhundert) und Nr. 502 (1, jüngere Burgwallzeit).

Resumé

Dřevnovice (Bez. Prostějov), Innenbereich der Gemeinde. Jüngere Burgwallzeit, Mittelalter (14. Jahrhundert). Siedlung. Rettungsgrabung.

FRÝDEK-MÍSTEK (okr. Frýdek-Místek).

Ulice Na Blatnici, Hluboká, Masarykova. Středověk – novověk. Město. Záchraný výzkum.

V době od 22. dubna do 20. června roku 2003 proběhl v prostoru vymezeném ulicemi Na Blatnici, Hluboká a Masarykova třída ve Frýdku rozsáhlý archeologický výzkum vyvolaný výstavbou supermarketu Kaufland. Byly zde zachyceny pozdně středověké a novověké situace, z nichž nejzajímavější byl objev téměř 200 m dlouhé hradební zdi. Ta vedla od ulice Na Blatnici směrem k ulici Hluboká. Kromě fortifikace byly na lokalitě zachyceny dvě obdélné studny bedněné dřevěné konstrukce a jedna kruhová, vyzděná říčními valouny. Z lokality pochází početná kolekce novověkých komorových kachlů.

Při výzkumu byl rovněž zachycen velký, v půdorysu téměř kruhový objekt, který byl z 90 % zaplněn keramickými zlomky a deformovanými nádobami. V jejich případě se může jednat o nepovedené kusy pocházející z keramických dílen, které byly deponovány do velkých jam – střeptišť. V blízkosti lokality totiž ještě na počátku dvacátého století fungovala keramická dílna s dlouholetou tradicí.

Jiří Juchelka, NPÚ Ostrava

Resumé

Frýdek-Místek (Bez. Frýdek-Místek), Straßen Na Blatnici, Hluboká, Masarykova. Spätmittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

HAMRY (okr. Prostějov)

„Na Křemeli“. Středověk. Povrchový sběr.

Povrchovými sběry v září roku 2003 byl v polní trati „Na Křemeli“ získán na ploše cca 0,5 ha soubor fragmentů keramiky svědčící o existenci doposud neznámé polykulturní lokality, pravděpodobně sídliště. Lokalita se nachází severně od obce Hamry na nevýrazném návrší orientovaném k jihovýchodu. Typologicky určitelné zlomky je možno zařadit do eneolitu, kultury lužických popelnicových polí, latěnu a středověku.

Josef Hebr, Prostějov

Pavel Moš, M Prostějovska v Prostějově

Resumé

Hamry (Bez. Prostějov), „Na Křemeli“. Mittelalter. Siedlung. Lesefunde.

HLÍNA (okr. Brno venkov)

Extravilán obce. Středověk, novověk. Záchraný výzkum.

V souvislosti s budováním nového vodovodního řadu v obci Hlína byl v měsících říjnu až prosinci 2003 realizován archeologický dohled nad výkopovými pracemi.

Historické jádro obce Hlína představuje půdorysně klasickou silniční ulicovku s farním kostelem uváděným poprvé již roku 1365. Původní mladohradištní sídliště se nacházelo až cca 200 m SSZ od dnešního centra obce (Doležel 1997, 195; 1999, 392-394). Areál tedy leží na příznivém JZ svahu Hlínského kopce (452 m n. m.).

Geologicky se Hlína nachází v západní granodioritové oblasti brněnského masivu. Na lokalitě tvoří skalní podloží křemičité diority střídající se s biotitickým granodioritem typ Hlína (zahrnuje se obecně pod typ Tetčice; Müller – Novák 2000, 15). Na ně nasedá vrstva hnědozemě. Místy, obzvláště v partiích v okolí vrcholu Hlínského kopce, se skalní podloží dostává téměř na povrch.

V roce 2003 byl archeologicky dohlížen výkop vodovodního řadu, jehož trasa vedla podél silnice z Neslovic do obce Hlína západně vozovky. Rýha tedy prořala zvlněný, dnes zemědělsky obdělávaný terén severozápadně obce. Nad skalním podložím a jeho navětralým povrchem se v celé trase nacházela vrstva ornice (Holub – Kolařík – Merta 2003). Dohled nad výkopy IS bude pokračovat i na jaře roku 2004, kdy se výstav-

ba vodovodu přenesa do intravilánu obce Hlína (Holub – Kolařík 2003).

Petr Holub, Archaia Brno, o.p.s.

Literatura

- Doležel, J. 1997: Hlína (okr. Brno-venkov), Přehled výzkumů 1993-1994, 195.
- Doležel, J. 1999: Hlína (okr. Brno-venkov), Přehled výzkumů 39 (1995-1996), 392-394.
- Holub, P. – Kolařík, V. – Merta, D. 2003: Hlína. Terénní dokumentace z akce A118/2003 uložená v archivu Archaia Brno, o.p.s.
- Müller, P. – Novák, Z. a kol. 2000: Geologie Brna a okolí. Praha.

Resumé

Hlína (Bez. Brno-venkov). Aussenbereich der Gemeinde, Aushub der Wasserleitung. Mittelalter, Neuzeit. Rettungsgrabung.

HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)

„Za Válkovem“, novověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

V lednu až dubnu 2003 byl proveden záchraný archeologický výzkum na trase komunikace Nová Ulice – Hněvotín. Lokalita Hněvotín „Za Válkovem“ se nachází cca 4 km jihozápadním směrem od Olomouce a cca 2 km východně od obce Hněvotín.

Zkoumaný prostor se nachází na jihozápadním svahu mírného návrší v nadmořské výšce 254,00-256,00 m. Asi 0,7 km od lokality pramení potok Stouska, v dnešní době nejbližší zdroj vody.

Lokalita je identifikována na mapě ZM ČR 1 : 10 000, list 24-22-24; s koordináty Z sekční čára : J sekční čára – 15 mm : 370 mm, 12 mm : 371 mm, 18 mm : 380 mm, 20 mm : 380 mm, a na mapovém listu 24-22-19 s těmito koordináty: 21 mm : 0 mm, 20 mm : 3 mm, 18 mm : 0 mm.

Na ploše s archeologickými nálezy byly prozkoumány 24 objekty, které byly zařazeny do dvou časových období: eneolitu a novověku.

Na lokalitě byly odkryty také tři žlábků o rozměrech: 2,00 m až 4,00 m délky, 0,56 m až 0,80 m šířky a 0,08 m až 0,24 m hloubky. Ze žlábků pocházejí nálezy malých kousků cihel, technické keramiky (kus izolátoru) a byly zde také registrovány drobné kousky železa. Není známa původní funkce ani přesné staří těchto objektů, nicméně jsou to určitě objekty novověké.

Arkadiusz Tajer, AC Olomouc

Resumé

Hněvotín, „Za Válkovem“ (Bez. Olomouc). Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

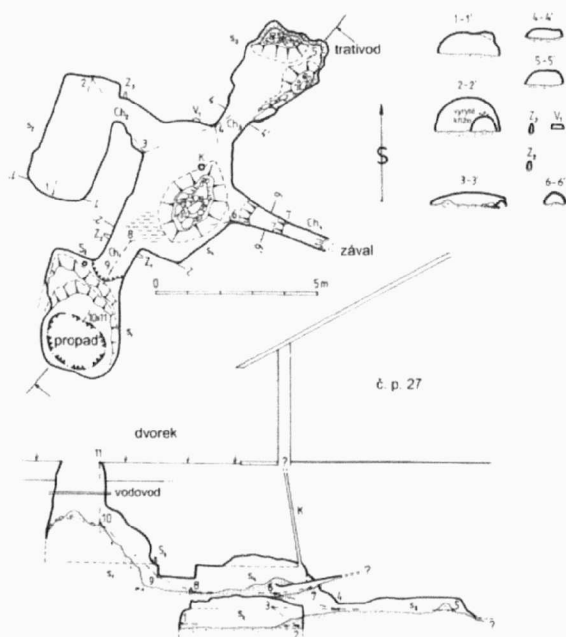
HOLASICE (okr. Brno-venkov)

Ul. Václavská 27. Středověk. Loch. Záchraný výzkum.

Na základě telefonického oznámení starostky Holasice (okr. Brno-venkov) pí Balákové byl prozkoumán na ulici Václavské 27 propad do lochu. Lokalita se nachází na ZM ČSSR 1:10 000 list 24-34-20, 87 mm od Z s.č., 208 mm od J s.č. Výzkum byl proveden 22.5.2003 a byl koncipován jako zjišťovací průzkum, který následně vyústil v záchraný výzkum, jenž se zaměřil na dokumentaci archeologických situací a zmapování celého podzemního komplexu chodeb. Další spolupráce probíhala v souladu s majitelem domu p. R. Ungerem. Informovanost našeho pracoviště byla podmíněna starším nálezem lochu z roku 1974 pod nedalekou bývalého místního národního výboru; loch byl prozkoumán I. Peškařem, vědeckým pracovníkem AÚ ČSAV Brno, v roce 1974 (Peškař 1975). Tento badatel začlenil starší nálezy lochu do středověkého období na základě písemných popisů z jiných lokalit (srv. Červinka 1905; Skutil 1948, 1949).

K propadu terénu došlo na zatravněném dvorku v měsíci dubnu. Na povrchu se poté objevil mohutný kráter o průměru 1,5-2,5 m s převislými stěnami sahajícími do hloubky 3 m. Sám majitel sestoupil několikrát na dno deprese a konstatoval existenci volných podzemních prostor pokračujících několika směry pod blízké stavení.

V první fázi výzkumu byl proveden průkop na patě destrukčního kužele propadu, kde bylo patrné volné pokračování menší chodbičky. Hlína byla z ústí chodbičky odkopána za pomoci polní lopatky do dimenze, která umožnila se propazít do dalších částí. Všechny přístupné části lochu byly rekognoskovány a kresebně a fotograficky zdokumentovány. Zaměření a fixace měřických bodů byla provedena bez jejich stabilizace. Podzemní objekt byl zaměřen magneticky s pomocí geologického kompasu se zabudovaným sklonoměrem a s pomocí pásma. Polygonální pořad byl zpracován na PC v editoru Compass Project Manager, verze 4.02.5.16.25, ©

Obr. 9. Holasice. Mapová dokumentace podzemního objektu pod domem č. p. 27. Holasice. Kartierung des unterirdischen Objektes unter dem Haus Nr. 27.